

Bruxelles, 24.7.2020.
COM(2020) 607 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

Strategija EU-a za učinkovitiju borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece

UVOD

Poveljom EU-a o temeljnim pravima priznaje se, među ostalim, da djeca imaju pravo na zaštitu i skrb koja je potrebna za njihovu dobrobit. Konvencijom UN-a o pravima djeteta iz 1989. utvrđuje se pravo djeteta na zaštitu od svakog oblika nasilja¹.

Seksualno zlostavljanje djece posebno je teško kazneno djelo koje ima dalekosežne i ozbiljne **doživotne posljedice** za žrtve. Ta kaznena djela povređuju djecu, ali uzrokuju i **znatnu i dugoročnu društvenu štetu**. U mnogim slučajevima djecu seksualno zlostavljaju osobe koje poznaju i u koje imaju povjerenja te o kojima ovise². Zbog toga je takva kaznena djela posebno teško spriječiti i otkriti. Postoje naznake da je kriza uzrokovana bolešću **COVID-19** pogoršala taj problem³, osobito za **djecu koja žive sa svojim zlostavljačima**⁴. Osim toga, djeca **provode više vremena na internetu nego prije, moguće bez nadzora**. Iako im je to omogućilo da nastave obrazovanje i budu u kontaktu s vršnjacima, postoje naznake povećanog rizika da djeca dođu u kontakt s **internetskim napasnicima**⁵. S obzirom na to da je sve više počinitelja izolirano kod kuće, **potražnja za materijalom koji sadržava seksualno zlostavljanje djece** povećala se (npr. za 25 % u nekim državama članicama⁶), što pak dovodi do povećane potražnje za novim materijalom, a time i do **novih zlostavljanja**⁷.

Vijeće Europe procjenjuje da je u Europi **svako peto dijete žrtva** nekog oblika seksualnog nasilja⁸. Seksualno zlostavljanje i seksualno iskorištavanje djece može poprimiti višestruke oblike, a može se dogoditi **i na internetu** (npr. prisiljavanje djeteta da sudjeluje u seksualnim aktivnostima prijenosom uživo ili razmjenom materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece na internetu) **i izvan njega** (npr. sudjelovanje u seksualnim aktivnostima s djetetom ili tjeranje djeteta da sudjeluje u dječjoj prostituciji)⁹. Kad se zlostavljanje i snima i dijeli na internetu, šteta se nastavlja. Žrtve moraju živjeti znajući da su u optjecaju slike i videozapisi kaznenih djela koji prikazuju najgore trenutke u njihovu životu i da ih svatko, uključujući njihove prijatelje ili rodbinu, može vidjeti.

Zbog eksponencijalnog razvoja digitalnog svijeta takva su kaznena djela **uistinu globalna** te je nažalost olakšano stvaranje globalnog tržišta za materijal koji sadržava seksualno zlostavljanje djece. Posljednjih nekoliko godina zabilježen je **dramatičan porast** prijava za seksualno zlostavljanje djece na internetu koje se odnose na EU (npr. slike razmijenjene u EU-u, žrtve u EU-u itd.): od 23 000 u 2010. na više od 725 000 u 2019., što je uključivalo

¹ Za seksualno zlostavljanje djece u obiteljskom kontekstu važna je i [Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji](#) (CETS 210; COM(2016) 111 final).

² To posebice uključuje djecu s invaliditetom koja žive u ustanovama za skrb.

³ Europol, [Exploiting isolation: Offenders and victims of online child sexual abuse during the COVID-19 pandemic](#) (Iskorištavanje izolacije: počinitelji i žrtve seksualnog zlostavljanja djece na internetu tijekom pandemije bolesti COVID-19), 19. lipnja 2020.

⁴ Globalni savez WePROTECT, Svjetska zaklada za djecu, Unicef, UNDOC, WHO, ITU, kampanja End Violence Against Children i UNESCO, [COVID-19 i njegove posljedice na zaštitu djece na internetu](#), travanj 2020.

⁵ *Ibid.*

⁶ Europol, [Exploiting isolation: Offenders and victims of online child sexual abuse during the COVID-19 pandemic](#) (Iskorištavanje izolacije: počinitelji i žrtve seksualnog zlostavljanja djece na internetu tijekom pandemije bolesti COVID-19), 19. lipnja 2020.

⁷ Prema izvješćima američkog Nacionalnog centra za nestalu i iskorištavanu djecu broj prijava seksualnog zlostavljanja djece u svijetu [učetverostručio se u travnju 2020.](#) (4,1 milijun prijava) u odnosu na travanj 2019. (oko 1 milijun).

⁸ Vijeće Europe, [kampanja „Jedno od pet“](#).

⁹ U ovoj se strategiji radi jednostavnosti govori o seksualnom zlostavljanju djece, ali obuhvaća i materijal koji sadržava seksualno iskorištavanje i seksualno zlostavljanje djece (koji se u zakonodavstvu naziva „dječjom pornografijom“).

više od tri milijuna slika i videozapisa¹⁰. Do sličnog je dramatičnog povećanja došlo na globalnoj razini: od milijun prijava u 2010. do gotovo 17 milijuna u 2019., što je uključivalo gotovo 70 milijuna slika i videozapisa¹¹. Prijave pokazuju da je EU postao **najveći domaćin materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece na svijetu** (od više od polovine 2016. do više od dvije trećine 2019.)¹².

Nedavno je istraga o seksualnom zlostavljanju djece u Njemačkoj otkrila da bi upleteno moglo biti više od 30 000 osumnjičenika koji upotrebljavaju grupne razgovore i servise za dopisivanje za dijeljenje materijala, međusobno poticanje na izradu novih materijala te razmjenu savjeta i trikova o tome kako namamiti žrtve i sakriti svoje radnje¹³. Zahvaljujući prolaznom šifriranju identifikacija počinitelja još je teža, ako ne i nemoguća. U ovom konkretnom primjeru u Njemačkoj su do danas identificirana samo 72 osumnjičenika i 44 žrtve.

Uvođenjem **prolaznog šifriranja** (engl. *end-to-end encryption*) koje, iako je korisno za privatnost i sigurnost komunikacija, počiniteljima olakšava pristup sigurnim kanalima na kojima od tijela za izvršavanje zakonodavstva mogu sakriti svoje radnje kao što su trgovanje slikama i videozapisima. Stoga se **hitno treba pozabaviti** upotrebom tehnologije šifriranja u kriminalne svrhe i pronaći moguća rješenja koja bi poduzećima omogućila **otkrivanje i prijavljivanje** seksualnog zlostavljanja djece u elektroničkim komunikacijama s prolaznim šifriranjem. Svako rješenje trebalo bi osigurati i privatnost elektroničkih komunikacija i zaštitu djece od seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja te zaštitu privatnosti djece prikazane u materijalima koji sadržavaju seksualno zlostavljanje djece.

Borba protiv seksualnog zlostavljanja djece **prioritet je EU-a**. Europski parlament¹⁴ i Vijeće¹⁵ pozvali su na daljnje konkretne mjere. Slični su pozivi upućeni na globalnoj razini na raznim forumima¹⁶, među ostalim u medijima¹⁷, jer je postalo očito da svijet u cjelini **gubi borbu** protiv tih kaznenih djela i da ne može učinkovito štititi pravo svakog djeteta na život bez nasilja. EU stoga treba **preispitati i ojačati svoja nastojanja**.

Cilj ove strategije jest pružiti učinkovit odgovor na razini EU-a u borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece. Ona pruža okvir za **razvoj odlučnog i sveobuhvatnog odgovora** na ta kaznena djela **počinjena na internetu i izvan njega**. U strategiji se utvrđuje **osam inicijativa** za provedbu i razvoj odgovarajućeg pravnog okvira, jačanje odgovora tijela za izvršavanje zakonodavstva i poticanje koordiniranog djelovanja više dionika u vezi sa

¹⁰ Kako je prijavljeno američkom [Nacionalnom centru za nestalu i zlostavljanu djecu \(NCMEC\)](#). Američko zakonodavstvo zahtijeva od internetskih poduzeća sa sjedištem u SAD-u da prijave NCMEC-u sve slučajeve seksualnog zlostavljanja djece koje pronađu u svojim mrežama. NCMEC zatim te prijave prosljeđuje relevantnim javnim tijelima iz cijelog svijeta radi poduzimanja mjera. Budući da najveća internetska poduzeća imaju sjedište u SAD-u, NCMEC je *de facto* centralna ustanova za prijavljivanje seksualnog zlostavljanja djece u svijetu.

¹¹ *Ibid.*

¹² Zaklada za praćenje interneta, [godišnja izvješća od 2016. do 2019.](#)

¹³ BBC, [Germany investigates 30,000 suspects over paedophile network](#) (Njemačka istražuje 30 000 osumnjičenika u pedofilskoj mreži), 29. lipnja 2020.;

Frankfurter Allgemeine, [Die schockierende Zahl des Tages: 30,000 Verdächtige](#), 29. lipnja 2020.

¹⁴ [Rezolucija o 30. obljetnici Konvencije UN-a o pravima djeteta](#), studeni 2019.

¹⁵ [Zaključci Vijeća o borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece](#), listopad 2019.

¹⁶ Na primjer, [na sastanku na vrhu Globalnog saveza WePROTECT za iskorjenjivanje seksualnog iskorištavanja djece na internetu iz prosinca 2019.](#), ili u okviru saveza „Pet očiju” (SAD, UK, Kanada, Australija i Novi Zeland) u [srpnju 2019.](#)

¹⁷ Vidjeti, na primjer, seriju članaka iz časopisa New York Times objavljenih od [rujna 2019.](#) do [veljače 2020.](#) u kojima je javnosti prikazana dubina i složenost problema.

sprečavanjem, istragom i pomoći žrtvama. Inicijative koriste sve **alate dostupne** na razini EU-a, od **materijalnog prava EU-a** (I. odjeljak) do **financiranja i suradnje** (II. odjeljak)¹⁸. Ova će se strategija provoditi sljedećih pet godina (2020.–2025.)¹⁹.

I. PROVEDBA I RAZVOJ ODGOVARAJUĆEG PRAVNOG OKVIRA ZA ZAŠTITU DJECE

EU je 2011. poduzeo važan korak donošenjem Direktive o seksualnom zlostavljanju djece (2011/93/EU²⁰), čija se **provedba** u državama članicama sad mora **hitno** dovršiti. Istodobno sve utvrđene pravne praznine treba rješavati najprikladnijim sredstvima.

1. Osiguravanje potpune provedbe postojećeg zakonodavstva (Direktiva 2011/93/EU)

Direktiva o seksualnom zlostavljanju djece bila je prvi **sveobuhvatni pravni instrument EU-a** kojim se utvrđuju minimalna pravila za određivanje kaznenih djela i sankcija u području seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i materijala koji sadržava zlostavljanje djece, koji obuhvaća sprečavanje, istragu i progon kaznenih djela te pomoć žrtvama i njihovu zaštitu.

Kaznena djela obuhvaćaju situacije **na internetu i izvan njega**, poput gledanja i distribucije materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece na internetu, mamljenje (tj. uspostava emocionalne veze s djetetom na internetu u svrhu seksualnog zlostavljanja) i seksualno zlostavljanje upotrebom *web*-kamera. Osim kaznenog materijalnog i kaznenog postupovnog prava tom direktivom od država članica isto se tako zahtijeva da uvedu opsežne administrativne (tj. nezakonodavne) mjere, kao što su razmjena kaznene evidencije među državama članicama putem Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS) u okviru provjere prije zapošljavanja na radna mjesta koja uključuju izravne i redovite kontakte s djecom ili osposobljavanje stručnjaka koji će vjerojatno doći u kontakt s djecom žrtvama seksualnog zlostavljanja. Te mjere zahtijevaju sudjelovanje i koordinaciju **više dionika** iz različitih područja vlasti (npr. izvršavanje zakona, zdravstvena skrb, obrazovanje, socijalne službe, tijela za zaštitu djece, pravosuđe i pravni stručnjaci) te privatnih subjekata (npr. poduzeća i civilno društvo).

Države članice postigle su **znatan napredak** u provedbi Direktive. Međutim, još uvijek ima dosta prostora da se ostvari puni potencijal Direktive ako države članice **u potpunosti provedu** sve njezine odredbe. I dalje postoje neriješena pitanja u području **sprečavanja** (posebice kad je riječ o programima sprečavanja za počinitelje i osobe koje se boje da bi mogle počinuti kazneno djelo), **kaznenog prava** (osobito u pogledu definiranja kaznenih djela i razine kazni) te mjera **pomoći, potpore i zaštite djece žrtava**²¹. Da bi osigurala

¹⁸ Vidjeti [plan za ovu Komunikaciju](#) za više pojedinosti o provedenim ciljanim savjetovanjima.

¹⁹ Provedba ove strategije koordinirat će se s provedbom drugih relevantnih strategija koje je Komisija nedavno donijela ili će uskoro donijeti, uključujući one o pravima djeteta, pravima žrtava, trgovini ljudima, sigurnosnoj uniji i rodnoj ravnopravnosti.

²⁰ [Direktiva 2011/93/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, SL L 335, 17.12.2011. Radi jednostavnosti u dokumentu se ona naziva „Direktivom o seksualnom zlostavljanju djece”.

²¹ Za više pojedinosti vidjeti [Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o ocjeni u kojoj su mjeri države članice poduzele mjere potrebne za usklađivanje s Direktivom 2011/93/EU od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije](#), COM(2016) 871 final, te [Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o ocjeni provedbe mjera iz članka 25. Direktive 2011/93/EU od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije](#), COM(2016) 872 final.

potpunu provedbu, Komisija je 2019. pokrenula **postupke zbog povrede** protiv 23 države članice²².

Komisija će nastaviti blisko surađivati s državama članicama kako bi **prioritetno** riješila sva preostala pitanja te osigurala potpunu provedbu i usklađenost s Direktivom u cijelom EU-u. Komisija će podupirati i rad država članica u tom području tako što će nastaviti olakšavati **razmjenu najboljih primjera iz prakse** i stečenih iskustava²³.

Ključna mjera

⇒ *Države članice moraju **prioritetno dovršiti provedbu** Direktive o seksualnom zlostavljanju djece. Komisija će i dalje iskorištavati svoje **provedbene ovlasti** prema Ugovorima i pokretati postupke zbog povrede ako je to potrebno za brzu provedbu.*

2. Osiguravanje učinkovitog odgovora na temelju zakonodavstva EU-a

Komisija će procijeniti je li potrebno ažurirati **Direktivu o seksualnom zlostavljanju djece**, uzimajući u obzir studiju navedenu u 3. inicijativi u nastavku. Osim Direktive o seksualnom zlostavljanju djece **na razini EU-a postoji više zakonodavnih instrumenata** kojima se podupire i usmjerava borba protiv seksualnog zlostavljanja djece, osobito kad je riječ o ulozi privatnog sektora u sprečavanju i borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece.

Prijedlozi o e-dokazima²⁴ koje je Komisija iznijela u travnju 2018. važni su za olakšavanje brzog pristupa ključnim dokazima kojima raspolaže privatni sektor, poput identiteta pojedinaca koji su učitali i podijelili materijal koji sadržava seksualno zlostavljanje djece. Komisija ponovno poziva na njihovo **brzo donošenje**.

Osim toga, relevantni okvir uključuje **Direktivu o e-trgovini**²⁵, kojom se utvrđuju postojeća pravila o odgovornosti za internetske posrednike i omogućuju mehanizmi prijave i uklanjanja nezakonitog sadržaja, te **Direktivu o e-privatnosti**²⁶. Cilj je Komisijina Prijedloga **uredbe o privatnosti i elektroničkim komunikacijama**²⁷, o kojem trenutačno raspravljaju Europski parlament i Vijeće, ažuriranje pravnog okvira i zamjena Direktive o e-privatnosti. Područje primjene Direktive o e-privatnosti proširit će se od prosinca 2020. zbog **Zakonika elektroničkih komunikacija**²⁸. To bi moglo spriječiti određena poduzeća (ako ne postoje

²² Sve države članice osim Danske (koja nije obvezana direktivom) te Cipra, Irske i Nizozemske (s kojima je u tijeku dijalog o usklađenosti).

²³ Komisija je od 2017. organizirala šest stručnih radionica za potporu državama članicama u provedbi Direktive. Druga radionica o sprečavanju održat će se do 4. tromjesečja 2020.

²⁴ [Prijedlog uredbe](#) o europskom nalogu za dostavljanje i europskom nalogu za čuvanje elektroničkih dokaza u kaznenim stvarima, COM(2018) 225 i

[Prijedlog direktive](#) o utvrđivanju usklađenih pravila za imenovanje pravnih zastupnika za potrebe prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima, COM(2018) 226.

²⁵ [Direktiva 2000/31/EZ](#) o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine („Direktiva o elektroničkoj trgovini”), SL L 178, 17.7.2000.

²⁶ [Direktiva 2002/58/EZ](#) o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama), SL L 201, 31.7.2002.

²⁷ [Prijedlog uredbe](#) o poštovanju privatnog života i zaštiti osobnih podataka u elektroničkim komunikacijama (Uredba o privatnosti i elektroničkim komunikacijama), COM(2017) 10 final.

²⁸ [Direktiva \(EU\) 2018/1972](#) o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija, SL L 321, 17.12.2018. Tom se direktivom područje primjene Direktive o e-privatnosti proširuje na interpersonalne komunikacijske usluge izravne isporuke multimedijalnog sadržaja krajnjim korisnicima putem interneta (OTT) kao što su servisi za dopisivanje i e-pošta. Direktiva o e-privatnosti ne sadržava pravnu osnovu za dobrovoljnu obradu sadržaja i podataka o prometu u svrhu otkrivanja seksualnog zlostavljanja djece. Pružatelji usluga mogu primijeniti takve mjere samo ako se temelje na nacionalnoj zakonodavnoj mjeri, koja ograničava pravo na povjerljivost i u skladu je sa zahtjevima iz članka 15. Direktive (proporcionalnost itd.). Ako ne postoji takva

nacionalne mjere donesene u skladu s člankom 15. stavkom 1. Direktive o e-privatnosti) da nastave s vlastitim mjerama za dobrovoljno otkrivanje, uklanjanje i prijavljivanje seksualnog zlostavljanja djece na internetu. Komisija smatra da je nužno poduzeti **hitne mjere** kako bi se taj rizik uklonio. Stoga će predložiti jasno definirano zakonodavno rješenje kojem je jedini cilj da se omogući nastavak postojećih dobrovoljnih aktivnosti. Tim bi se rješenjem omogućilo vrijeme potrebno za donošenje novog dugoročnijeg pravnog okvira, ali i osiguralo poštovanje temeljnih prava, uključujući prava na privatnost i zaštitu osobnih podataka.

Komisija se obvezala podnositi prijedloge o zakonodavnom okviru za digitalne usluge, koji bi se odnosili na borbu protiv materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece na internetu. U paketu **Akta o digitalnim uslugama**, koji će biti predložen do kraja 2020.²⁹, pojasnit će se i poboljšati pravila o odgovornosti i sigurnosti digitalnih usluga. U tom će kontekstu Komisija razmotriti potrebu za uklanjanjem faktora kojima se odvraća od dobrovoljnih mjera za rješavanje problema nezakonitog sadržaja, robe ili usluga na internetu, osobito u pogledu usluga internetskih platformi.

Komisija smatra da su za borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu nužne jasne **bezuvjetne obveze** za otkrivanje i prijavljivanje takvog zlostavljanja kako bi se tijelima za izvršavanje zakonodavstva i relevantnim akterima u privatnom sektoru omogućila veća jasnoća i sigurnost u suzbijanju zlostavljanja na internetu. Počet će pripremati **sektorsko zakonodavstvo** da bi se djelotvornije suzbilo seksualno zlostavljanje djece na internetu, uz potpuno poštovanje temeljnih prava, uključujući posebno pravo na slobodu izražavanja, zaštitu osobnih podataka i privatnosti. Mehanizmi za osiguravanje odgovornosti i transparentnosti bit će ključni elementi zakonodavstva u koje bi se mogao uključiti centar naveden u 6. inicijativi.

Važna je i **Uredba o Europolu**³⁰, kojom se određuje opseg aktivnosti Europol³¹. Komisija je u svojem programu rada za 2020. najavila zakonodavni prijedlog za jačanje **mandata Europol** da bi se poboljšala operativna policijska suradnja. Europol je dosegnuo svoju **granicu** u potpori koju može pružiti zbog sve raširenijeg problema seksualnog zlostavljanja djece. Osim toga, sposobnost Europol da pruži potporu državama članicama **otežana je zbog njegove nemogućnosti primanja osobnih podataka izravno od privatnog sektora**, čiju infrastrukturu počinitelji zloupotrebljavaju za učitavanje i dijeljenje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece. Europska komisija dodatno će ocijeniti ta pitanja u okviru predstojeće **revizije mandata Europol**, čije se donošenje planira u 4. tromjesečju 2020.

zakonodavna mjera, pružatelji usluga koji obrađuju sadržaj ili podatke o prometu ne bi imali pravnu osnovu za poduzimanje mjera za otkrivanje seksualnog zlostavljanja djece.

²⁹ Komisija je 2. lipnja 2020. pokrenula [otvoreno javno savjetovanje](#) o paketu Akta o digitalnim uslugama.

³⁰ [Uredba \(EU\) 2016/794](#) o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol), SL L 135, 24.5.2016. Važna je i [Uredba o Eurojustu](#) (Uredba (EU) 2018/1727 o Agenciji Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust), SL L 295/138, 21.11.2018.).

³¹ U tom su kontekstu relevantne i:

- [Uredba \(EU\) 2016/679](#) od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), SL L 119, 4.5.2016., a posebno njezini članci 6., 23. i uvodna izjava 50.,
- [Direktiva \(EU\) 2018/1808](#) od 14. studenoga 2018. o izmjeni Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) u pogledu promjenjivog stanja na tržištu, SL L 303, 28.11.2018., kojom su uvedena nova pravila kojima se od platformi zahtijeva da odgovorno djeluju u pogledu sadržaja trećih strana na poslužitelju s ciljem bolje zaštite javnosti od širenja posebnog nezakonitog ili štetnog sadržaja (uključujući materijal koji sadržava seksualno zlostavljanje djece).

Te moguće zakonodavne promjene bit će **u skladu s** politikom EU-a o suzbijanju seksualnog zlostavljanja djece i njima bi se trebao osigurati zakonodavni okvir koji će relevantnim dionicima omogućiti **sprečavanje, otkrivanje, prijavljivanje i učinkovito djelovanje radi zaštite djece** od takvog zlostavljanja te će ih pritom podupirati.

Ključne mjere

- ⇒ U prvoj će fazi Komisija **kao prioritet** predložiti potrebno zakonodavstvo kako bi se osiguralo da pružatelji elektroničkih komunikacijskih usluga mogu nastaviti s trenutačnim dobrovoljnim praksama otkrivanja slučajeva seksualnog zlostavljanja djece u svojim sustavima nakon prosinca 2020.
- ⇒ U drugoj fazi, do 2. tromjesečja 2021., Komisija će predložiti potrebno zakonodavstvo za suzbijanje seksualnog zlostavljanja djece na internetu, među ostalim tako što će se od relevantnih pružatelja internetskih usluga zahtijevati da otkriju poznate materijale koji sadržavaju seksualno zlostavljanje djece i da te materijale prijave javnim tijelima.

3. Identificiranje pravnih praznina, najboljih primjera iz prakse i prioriternih mjera

Mjere za prenošenje koje su države članice priopćile Komisiji uključuju mjere koje nisu izričito propisane Direktivom o seksualnom zlostavljanju djece, ali su ih države članice smatrale potrebnima u borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece³². To upućuje na to da bi mogla postojati relevantna pitanja koja se Direktivom **nedovoljno rješavaju**. Komisija je u rujnu 2019. sazvala stručnu radionicu da bi prikupila više informacija o tim mogućim pravnim prazninama i zaključila je da je potreban daljnji rad na prikupljanju dodatnih dokaza.

Budući da je ta direktiva donesena 2011., trebalo bi procijeniti njezinu **provedbu u praksi**, među ostalim u smislu djelotvornosti, učinkovitosti, relevantnosti, usklađenosti i dodane vrijednosti EU-a. Tom bi se procjenom posebno trebali razmotriti **internetski aspekti** tih kaznenih djela, za koje postoje sumnje o tome je li postojeći okvir **svrsishodan nakon devet godina** u kojima je došlo do znatnih tehnoloških promjena i eksponencijalnog rasta dijeljenja na internetu. Zahvaljujući tehnologiji počinitelji mogu lakše nego ikad prije stupiti u kontakt s djecom, dijeliti slike zlostavljanja, sakriti svoj identitet i dobiti te se međusobno udružiti kako bi izbjegli odgovornost i počinili nova kaznena djela³³.

Nadalje, počinitelji su sve sofisticiraniji u upotrebi tehnologije i mogućnosti koje ona nudi, uključujući **šifriranje** i **anonimnost** (npr. međusobna neposredna razmjena datoteka i upotreba darkneta). Ta kriminalna aktivnost stvara probleme za društvo općenito, a posebno za tijela za izvršavanje zakonodavstva u njihovoj ulozi zaštite društva³⁴.

S obzirom na navedeno Komisija će prioritetno pokrenuti **studiju da bi identificirala praznine u zakonodavstvu i provedbi, najbolje primjere iz prakse i prioriternu mjeru** na razini EU-a te da bi procijenila:

- rješavaju li se postojećim zakonodavstvom EU-a **pitanja zbog kojih je ono doneseno**
i

³² Na primjer, mjere kojima se poslodavcima u zanimanjima koja uključuju izravan i redovit kontakt s djecom nalaže da zatraže kaznenu evidenciju kandidata pri zapošljavanju na radno mjesto.

³³ [ECPAT.org - What we do \(Čime se bavimo\)](https://www.ecpat.org/what-we-do/), pristupljeno 5. travnja 2020.

³⁴ Europol, [Internet Organised Crime Threat Assessment \(IOCTA\) 2019](#) (Procjena prijetnje organiziranog kriminala na internetu (IOCTA) 2019.); neovisna istraga o seksualnom zlostavljanju djece, [The Internet Investigation Report 2020](#) (Izvešće o istrazi interneta iz 2020.); virtualna globalna radna skupina za borbu protiv seksualnog iskorištavanja djece na internetu, [2019 Environmental Scan](#) (Analiza okruženja iz 2019.).

- postoje li **nova pitanja** u vezi s tim kaznenim djelima koja postojeće zakonodavstvo **samo djelomično rješava ili uopće ne rješava**.

U studiji će se uzeti u obzir tekući rad **Vijeća EU-a** na osiguravanju učinkovite provedbe njegovih zaključaka iz listopada 2019. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja djece, što bi moglo dovesti do izrade ili ažuriranja nacionalnih akcijskih planova za koordinaciju djelovanja na nacionalnoj razini. Uzet će u obzir i rezolucija **Europskog parlamenta** iz studenoga 2019.³⁵, izvješće Europskog parlamenta o prenošenju Direktive o seksualnom zlostavljanju djece iz prosinca 2017.³⁶ te rad Odbora za Konvenciju iz Lanzarotea Vijeća Europe³⁷.

Ključna mjera

⇒ *Komisija će do kraja 2020. pokrenuti opsežnu studiju da bi identificirala pravne praznine, najbolje primjere iz prakse i prioritetne mjere na razini EU-a u borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu i izvan njega.*

II. JAČANJE ODGOVORA TIJELA ZA IZVRŠAVANJE ZAKONODAVSTVA I POBOLJŠANJE SURADNJE MEĐU SVIM DIONICIMA

Borba protiv seksualnog zlostavljanja djece mora se voditi na brojnim područjima, uključujući i u društvu u cjelini. Stvarni napredak može se postići samo ako se pojača rad na sprečavanju, prijavljivanju, upućivanju, istrazi, zaštiti i identifikaciji, obradi i praćenju svakog pojedinog slučaja. Socijalne službe, zdravstveni djelatnici, akademska i znanstvena zajednica, pravosuđe, tijela za izvršavanje zakonodavstva, djeca, obitelji, nevladine organizacije, mediji i šire društvo imaju ulogu u istinski multidisciplinarnom pristupu koji uključuje više dionika.

4. Jačanje rada tijela za izvršenje zakonodavstva na nacionalnoj razini i razini EU-a

Seksualno zlostavljanje djece zahtijeva **kompetentan i sveobuhvatan** odgovor tijela za izvršavanje zakonodavstva na nacionalnoj i europskoj razini. Kriza uzrokovana bolešću **COVID-19** ukazala je na potrebu da se unaprijede **digitalne kompetencije** tijela kaznenog progona i pravosudnih tijela da bi ona mogla djelotvornije zaštititi građane, kako je istaknuto u Planu oporavka iz svibnja 2020.³⁸

Tijela za izvršavanje zakonodavstva u državama članicama razlikuju se po strukturi kad je riječ o rješavanju problema seksualnog zlostavljanja djece. Da bi se osigurala zaštita djece unutar i izvan njihovih granica, važno je da se države članice mogu osloniti na **specijalizirane jedinice koje su odgovarajuće opremljene i imaju dobro osposobljene službenike** u nacionalnim policijskim strukturama. Kao odgovor na nedavni val slučajeva velikih razmjera, niz država članica odlučio je povećati broj osoblja koje radi na sprečavanju i suzbijanju seksualnog zlostavljanja djece, što Komisija svakako podupire.

U okviru tih jedinica države članice trebale bi razmotriti uspostavu nacionalnih timova za **identifikaciju žrtava**. Ako ti timovi već postoje, države članice trebale bi razmotriti proširenje kapaciteta na nacionalnoj razini na odgovarajuće regionalne i lokalne timove.

³⁵ [Rezolucija Europskog parlamenta](#) od 26. studenoga 2019. o pravima djece povodom 30. obljetnice Konvencije UN-a o pravima djeteta, 2019/2876(RSP).

³⁶ [Izvješće Europskog parlamenta o provedbi Direktive 2011/93/EU](#), prosinac 2017.

³⁷ <https://www.coe.int/en/web/children/lanzarote-committee>

³⁸ Europa na djelu: oporavak i priprema za sljedeću generaciju, [COM\(2020\) 456](#).

Da bi se učinkovito borile protiv tih kaznenih djela, države članice trebale bi moći i sudjelovati u **zajedničkim međunarodnim i EU-ovim nastojanjima da se identificiraju djeca** u Europolovu Europskom centru za borbu protiv kiberkriminaliteta (EC3) ili u međunarodnoj bazi podataka o seksualnom iskorištavanju djece (ICSE), kojom upravlja Interpol. Sredstva koja svaka država članica dodijeli za suzbijanje prijetnje seksualnog zlostavljanja djece trebala bi uzeti u obzir i mogućnosti zemlje da podrži međunarodnu suradnju u tom području.

Slučajevi seksualnog zlostavljanja djece, posebno oni koji uključuju digitalne materijale, rijetko su ograničeni na jednu državu članicu. Osim održavanja baza podataka nacionalnih obavještajnih službi države članice trebale bi ulagati i u **sustavno** usmjeravanje relevantnih obavještajnih podataka prema **Europolu** kao glavnom **središtu EU-a za podatke o kaznenim djelima** radi međusobne potpore u rješavanju prekograničnih slučajeva³⁹.

Za učinkovitu borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece potrebni su i **najmoderniji tehnički kapaciteti**. Neki nacionalni istražni timovi nemaju potrebno znanje i/ili alate, npr. za otkrivanje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece na ogromnom broju zaplijenjenih fotografija ili videozapisa, za lociranje žrtava ili počinitelja kaznenih djela ili za provođenje istraga na darknetu ili P2P mrežama. Da bi **poduprla razvoj nacionalnih kapaciteta za usklađivanje s tehnološkim napretkom**, Komisija državama članicama osigurava sredstva putem **Fonda za unutarnju sigurnost (FUS – policija)**⁴⁰. Osim toga, Komisija iz **Fonda za unutarnju sigurnost – policija** osigurava i sredstva u okviru mjera Unije, koje uključuju, na primjer, pozive na podnošenje prijedloga i javnu nabavu za borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece **na internetu i izvan njega**⁴¹. **Novi poziv na podnošenje prijedloga** u području suzbijanja seksualnog zlostavljanja djece objavit će se do kraja **2020.** Komisija financira i **istraživačke** projekte u okviru programa **Obzor 2020.** kako bi poduprla razvoj nacionalnih kapaciteta (u području izvršavanja zakonodavstva i u drugim područjima) u borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece⁴². Budući pozivi na podnošenje prijedloga za borbu protiv tih kaznenih djela bit će objavljeni u sklopu novog okvirnog programa **Obzor Europa** za istraživanja i inovacije⁴³.

Upotreba tehnika **tajnih istraga putem interneta** važno je sredstvo za prodiranje u mreže skrivene iza te vrste tehnologije. Te su se metode pokazale vrlo učinkovitim u razumijevanju ponašanja počinitelja i interakcije s pružateljima internetskih usluga te su u konačnici olakšale zatvaranje komunikacijskih kanala kojima se koriste ti počinitelji i njihov kazneni progon. Za aktivnosti tijela za izvršavanje zakonodavstva u tim prostorima sve je važnija sposobnost učinkovitog **ubacivanja** među posebno opasne skupine počinitelja na internetu. To se može omogućiti različitim metodama koje su trenutačno dostupne samo malom broju država članica i partnera izvan EU-a. Trebalo bi voditi računa da ta mogućnost bude dostupna diljem EU-a kako bi se djelotvornije usmjerilo na te počinitelje, a da se pritom ne ovisi o drugim partnerima. Vrijednosti i temeljna prava EU-a ostaju neizostavni element svih budućih mjera.

³⁹ U prekograničnim slučajevima može biti potrebna potpora Eurojusta. Važno je i da pravosudna tijela budu osposobljena za rješavanje slučajeva seksualnog zlostavljanja djece, među ostalim u pogledu internetskih aspekata problema.

⁴⁰ Više informacija dostupno je [ovdje](#).

⁴¹ Primjeri projekata financiranih u okviru poziva na podnošenje prijedloga iz 2018. uključuju [AviaTor](#), [4NSEEK](#) i [VERBUM SAT](#).

⁴² Primjeri projekata uključuju [ASGARD](#), [GRACE](#), [LOCARD](#) i [INSPECTr](#).

⁴³ Vidjeti [ovdje](#) primjer poziva na podnošenje prijedloga u području istraživanja, otvoren do 22. kolovoza 2020.

Europol će uspostaviti **Inovacijsko središte i laboratorij**⁴⁴ da bi se državama članicama olakšao pristup tehničkim alatima i znanju stečenom na razini EU-a. Tom će se inicijativom omogućiti i da se utvrdi što je državama članicama potrebno za digitalne istrage, što će pomoći u određivanju dodjele sredstava EU-a za istraživanja, inovacije i razvoj policijskih kapaciteta.

Inovacijsko središte i laboratorij dodatno će olakšati državama članicama pristup resursima i iskustvu **Europolova Europskog centra za borbu protiv kiberkriminaliteta (EC3)**. EC3 ima važnu ulogu u podupiranju država članica u suzbijanju seksualnog zlostavljanja djece od samog osnutka. Ta potpora ima razne oblike, na primjer:

- EC3 pridonosi **utvrđivanju identiteta žrtava** od 2014. Zahvaljujući zajedničkim djelovanjima država članica i partnera na temelju operativnih sporazuma u okviru Europolovih radnih skupina za identifikaciju žrtava⁴⁵ i upotrebi različitih istražnih pristupa, uključujući bazu podataka ICSE-a, identificirano je **gotovo 360 djece i 150 počinitelja**.
- Europol je (često u suradnji s **Eurojustom**) pomogao u koordinaciji brojnih **uspješnih istraga**⁴⁶.
- Svake se godine u okviru **ciklusa politike EU-a/EMPACT-a** za borbu protiv teškog i međunarodnog organiziranog kriminala provode posebni operativni akcijski planovi (OAP-ovi) za borbu protiv seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djece, uz potporu Europolu⁴⁷.
- Europol je imao ključnu ulogu u prikupljanju, uspoređivanju i objavljivanju izvješća poput **izvješća o procjeni prijetnje teškog i organiziranog kriminala u EU-u (SOCTA)**⁴⁸ i **izvješća o procjeni prijetnje organiziranog kriminala na internetu (IOCTA)**⁴⁹, koja uključuju posebne odjeljke o borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece.
- Europol surađuje i s međunarodnim partnerima da bi roditeljima i skrbnicima⁵⁰ pružio savjete o sigurnosti na internetu kako bi se djeca mogla sigurno služiti internetom tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19, a osim toga objavljuje tri tjedna izvješća o obavještajnim podacima za ciljanu publiku⁵¹.

Ključna mjera

⇒ *Europol će uspostaviti **Inovacijsko središte i laboratorij**, a Komisija će osigurati **financijska sredstva** da bi se olakšao razvoj **nacionalnih kapaciteta** za praćenje tehnološkog razvoja i osigurao učinkovit odgovor tijela za izvršavanje zakonodavstva na ta kaznena djela.*

⁴⁴ Kako je raspravljeno na sastanku [Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove, 7. i 8. listopada 2019.](#)

⁴⁵ Više informacija dostupno je u Europolovim priopćenjima za medije od [27.5.2019.](#) i [25.10.2019.](#)

⁴⁶ Vidjeti, na primjer, Europolova priopćenja za medije od [12.3.2020.](#), [31.3.2020.](#), [21.4.2020.](#) i [Godišnje izvješće Eurojusta iz 2019.](#), npr. str. 13.

⁴⁷ [Zaključci Vijeća o utvrđivanju prioriteta EU-a u borbi protiv organiziranog i teškog međunarodnog kriminala između 2018. i 2021.](#), iz svibnja 2017.

⁴⁸ Najnovije izvješće SOCTA-e dostupno je [ovdje](#).

⁴⁹ Najnovije izvješće IOCTA-e dostupno je [ovdje](#).

⁵⁰ Više informacija dostupno je [ovdje](#).

⁵¹ Još jedna važna inicijativa na razini EU-a za zaštitu djece tijekom pandemije bolesti COVID-19 je [kampanja Betterinternetforkids.eu COVID19.](#)

5. Pomoć državama članicama da sprečavanjem bolje zaštite djecu

Neki od članaka Direktive o seksualnom zlostavljanju djece s čijom provedbom države članice najviše kasne jesu oni koji zahtijevaju uvođenje **programa sprečavanja**⁵², u kojima više dionika treba poduzeti mjere.

Kad je riječ o sprečavanju usmjerenom na (moguće) počinitelje, poteškoće država članica odnose se na programe **u svim fazama**: prije nego što osoba prvi put počini kazneno djelo, tijekom ili nakon kaznenog postupka te unutar i izvan zatvora.

Istraživanja o tome što motivira pojedince da postanu počinitelji **rijetka su i fragmentirana, a komunikacija stručnjaka i istraživača je minimalna**:

- Trenutačni **nedostatak istraživanja** otežava **izradu i uvođenje** učinkovitih programa u svim fazama. Malobrojni programi koji su na snazi⁵³ **rijetko se ocjenjuju** radi procjene njihove učinkovitosti.
- Osim toga, različiti **stručnjaci** u tom području (npr. nadležna tijela koja nude programe sprečavanja osobama koje se boje da bi mogle počinuti kazneno djelo, javna tijela zadužena za programe sprečavanja u zatvorima, nevladine organizacije koje nude programe sprečavanja radi pružanja potpore u reintegraciji počinitelja seksualnog delikta u zajednicu) **ne komuniciraju dovoljno** jedni s drugima o učinkovitosti programa, među ostalim o **stečenim iskustvima i najboljim primjerima iz prakse**.

Da bi riješila te poteškoće, Komisija će raditi na uspostavi **mreže za sprečavanje** sastavljene od relevantnih i uglednih **stručnjaka i istraživača** kako bi se državama članicama pružila potpora u uvođenju **korisnih, strogo ocjenjivanih i učinkovitih** mjera za smanjenje seksualnog zlostavljanja djece u EU-u i **olakšavanje razmjene najboljih primjera iz prakse**. Zahvaljujući toj mreži omogućilo bi se sljedeće:

1. Uspješna međusobna interakcija istraživača i stručnjaka:

- Istraživači bi stručnjacima pružili **znanstveno potkrijepljene** inicijative, a stručnjaci bi istraživačima pružali **kontinuirane povratne informacije** o inicijativama sprečavanja kako bi dodatno doprinijeli utemeljenosti dokaza. U rad mreže uključila bi se i **stajališta i stavovi žrtava**.
- Iako bi rad mreže obuhvaćao sva područja povezana sa sprečavanjem seksualnog zlostavljanja djece, ona bi bila usmjerena na **programe sprečavanja za počinitelje kaznenih djela i za osobe koje se boje da bi mogle počinuti kazneno djelo** jer je to područje u kojem države članice imaju najviše problema.
- Poznato je da nemaju svi počinitelji pedofilni poremećaj⁵⁴ (drugi motivi za počinjenje kaznenih djela uključuju iskorištavanje za financijsku korist) te da ne mora nužno

⁵² Osobito u člancima 22., 23. i 24. Za više pojedinosti vidjeti [Izvešće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o ocjeni u kojoj su mjeri države članice poduzele mjere potrebne za usklađivanje s Direktivom 2011/93/EU od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije](#), COM(2016) 871 final.

⁵³ Za pregled programa sprečavanja u EU-u i trećim zemljama vidjeti Di Gioia R., Beslay, L. (2018.) [Fighting child sexual abuse: prevention policies for offenders – Inception Report](#) (Borba protiv seksualnog zlostavljanja djece: politike sprečavanja za počinitelje – početno izvješće), EUR 29344 EN, doi:10.2760/48791.

⁵⁴ U upitniku za samoprocjenu provedenom na uzorku od 1 978 mladih odraslih muškaraca iz Švedske 4,2 % ispitanika izjavilo je da su gledali materijale koji sadržavaju seksualno zlostavljanje djece ([Seto i dr., 2015.](#)).

svatko tko ima pedofilni poremećaj biti počinitelj (neke osobe traže potporu u rješavanju problema s pedofilijom). Potrebna su opsežna **istraživanja** da bi se shvatio **proces** kojim osoba postaje počinitelj kaznenog djela, uključujući **čimbenike rizika i pokretače**. Neki statistički podaci upućuju na to da do 85 % osoba koje gledaju slike seksualnog zlostavljanja djece isto tako fizički zlostavlja djecu⁵⁵. Isto tako, gledanje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece kazneno je djelo koje stvara potražnju za novim materijalom, a time i novo fizičko zlostavljanje⁵⁶.

- Mreža bi slijedila **znanstveni pristup** sprečavanju. Iako su podaci o raširenosti rijetki, ispitivanja pokazuju da bi oko **3 %** muške populacije moglo imati pedofilni poremećaj. Stručnjaci se slažu da je **uklanjanje glavnih uzroka problema**, odnosno priznavanje te teške činjenice i donošenje mjera sprečavanja najučinkovitiji način zaštite žrtava i smanjenja radnog opterećenja tijela za izvršavanje zakonodavstva.
2. Potpora radu država članica na informiranju pripremom ciljanih **medijskih kampanja** i materijala za **osposobljavanje**:
- Time bi se olakšala razmjena informacija o **materijalima za osposobljavanje i izgradnji kapaciteta** te bi se prikupili „**najbolji primjeri iz prakse**” kao inspiracija za **medijske kampanje** i osposobljavanje diljem država članica. To bi pomoglo da se **izbjegne dvostruki rad**, primjerice olakšavanjem preuzimanja i prilagodbe materijala izrađenih u drugim državama članicama za nacionalni kontekst.
 - Uz potporu mreže Komisija bi isto tako pokrenula i podržala **kampanje** za pomoć djeci, roditeljima, skrbnicima i učiteljima u informiranju o rizicima i preventivnim mehanizmima te postupcima. Kampanje bi se razvijale u suradnji s mrežom.
 - **Sprečavanje** je nužno kad je riječ o **organizacijama koje rade s djecom** – sportski centri i klubovi, vjerske ustanove, zdravstvene službe, škole, aktivnosti poslije škole – da bi ih se **senzibiliziralo** i informiralo o načinima sprečavanja zlostavljanja, npr. pružanjem usmjerenog **osposobljavanja**⁵⁷, uvođenjem odgovarajućih postupaka i iskorištavanjem njihove pravne ovlasti na temelju prava EU-a da se preko Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije zatraže podaci iz kaznene evidencije drugih država članica⁵⁸. Taj vrlo učinkovit sustav EU-a presudan je za sprečavanje seksualnog zlostavljanja jer omogućuje da se prije angažiranja za profesionalne ili organizirane aktivnosti, koje uključuju izravne i redovite kontakte s djecom provjeri ima li osoba otprije kaznenu evidenciju. Stručnjaci iz svih sektora koji bi mogli doći u kontakt s djecom moraju biti osposobljeni i opremljeni alatima za **sprečavanje i otkrivanje** ranih znakova mogućeg seksualnog nasilja i zlostavljanja te za primjerenu interakciju s djecom i njihovim obiteljima koja uzima u obzir specifične potrebe i najbolje interese djeteta. To uključuje i **tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosuđe** kad su djeca žrtve uključena u kaznene istrage protiv svojih zlostavljača. Obitelji i skrbnici, stručnjaci i šire društvo moraju razumjeti težinu tih zločina i razorni učinak koji imaju na djecu te im se mora pružiti potpora koju trebaju za

U drugom upitniku za samoprocjenu provedenom na uzorku od 8 718 odraslih muškaraca u Njemačkoj 2,4 % ispitanika izjavilo je da upotrebljava taj materijal ([Dombert i dr. 2016.](#)).

⁵⁵ <https://childrescuecoalition.org/the-issue/>

⁵⁶ The Atlantic, [I. Pedophile](#) (Ja, pedofil), David Goldberg, 26. kolovoza 2013.

⁵⁷ Vidjeti primjerice [Erasmus+](#), program EU-a za potporu obrazovanju, osposobljavanju, mladima i sportu u Europi.

⁵⁸ Europski informacijski sustav kaznene evidencije (ECRIS). Više informacija dostupno je [ovdje](#).

prijavljivanje tih kaznenih djela i pomoć djeci žrtvama. To iziskuje **specijalizirane informacije, medijske kampanje i osposobljavanje**.

- Sama djeca moraju imati **znanje i alate** koji bi im mogli pomoći da uopće ne dožive zlostavljanje ako je to moguće (npr. znanje o tome kako se sigurno koristiti internetom) i potrebno im je objasniti da određena ponašanja nisu prihvatljiva. Mreža centara za sigurniji internet koju financira Komisija⁵⁹ upoznaje javnost sa sigurnošću na internetu te pruža informacije, sredstva i pomoć putem telefonskih linija za pomoć i dežurnih telefonskih linija o različitim temama o digitalnoj sigurnosti, uključujući mamljenje i slanje poruka i fotografija seksualnog sadržaja (engl. *sexting*)⁶⁰. Kampanja „Jedno od pet” Vijeća Europe⁶¹ i Europolova inicijativa „#SayNo”⁶² dodatni su primjeri kako se to može učiniti. Kad dođe do zlostavljanja, djeca se moraju **osjećati sigurnima i ohrabrenima da** slobodno govore, reagiraju i prijavljuju⁶³, čak i kad je riječ o zlostavljanju koje dolazi iz njihova kruga povjerenja (tj. kad je počinitelj član obitelji ili druga osoba koju poznaju i kojoj vjeruju), kao što je to često slučaj. Moraju imati i pristup sigurnim i pristupačnim kanalima prilagođenima dobi da bi bez straha prijavila zlostavljanje. U okviru preventivnih nastojanja potrebno je uzeti u obzir i **posebne okolnosti i potrebe različitih skupina djece** koja su posebno izložena riziku od seksualnog zlostavljanja, kao što su djeca s invaliditetom⁶⁴, djeca migranti (posebno maloljetnici bez pratnje) i djeca žrtve trgovine ljudima (od kojih su većina djevojčice).

Cilj je organizirati mrežu u **radnim skupinama** koje će olakšati razmjenu najboljih primjera iz prakse i rad na konkretnim inicijativama za postizanje vidljivih rezultata. Radne skupine mogle bi se organizirati **prema području djelovanja** (tj. prema struci, npr. zdravstveni djelatnici, socijalni radnici, obrazovni djelatnici, tijela za izvršavanje zakonodavstva, pravosudna tijela, zatvorska tijela, oblikovatelji politika i istraživači) i **prema programu** (tj. prema vrsti ciljne skupine programa sprečavanja, npr. prijestupnici i ljudi koji se boje da bi mogli počinuti kazneno djelo ili prema programima osposobljavanja i informiranja za djecu, obitelji i zajednicu).

Ključno je maksimalno povećati rad na sprečavanju seksualnog zlostavljanja djece. Eksplozivni rast prijave seksualnog zlostavljanja djece **preopteretio je tijela za izvršavanje zakonodavstva** u EU-u i na globalnoj razini, čime se iznova potvrđuje konsenzus stručnjaka (uključujući tijela za izvršavanje zakonodavstva) da **taj problem nije moguće riješiti samo mjerama kaznenog progona, nego je potrebna koordinacija više agenata**.

Mreža bi bila usmjerena na **jačanje kapaciteta u EU-u** za sprečavanje seksualnog zlostavljanja djece i imala bi **globalni doseg** kako bi mogla iskoristiti sve relevantno stručno znanje **unutar EU-a i izvan njega**. Također bi bila izrazito **prisutna na internetu**, što bi olakšalo širenje njezina rada unutar EU-a i na globalnoj razini kako bi sve zemlje imale koristi od najsuvremenijih istraživanja i pristupa.

⁵⁹ Više informacija dostupno je [ovdje](#).

⁶⁰ Vidjeti, na primjer, irski Centar za sigurniji internet [ovdje](#).

⁶¹ Više informacija dostupno je [ovdje](#).

⁶² Više informacija dostupno je [ovdje](#).

⁶³ Nadolazeći [Akcijski plan za digitalno obrazovanje](#) baviti će se i seksualnim zlostavljanjem djece na internetu.

⁶⁴ [Izvešće Agencije EU-a za temeljna prava: Violence against children with disabilities](#) (Nasilje nad djecom s invaliditetom), 2015.

Ukratko, mreža za sprečavanje omogućila bi: a) učinkovitije **djelovanje** u borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece (**na internetu i izvan njega**) u EU-u, b) djelotvorniju i učinkovitiju **upotrebu postojećih (ograničenih) sredstava** u EU-u dodijeljenih za sprečavanje seksualnog zlostavljanja djece i c) djelotvorniju **suradnju s partnerima na globalnoj razini** kako bi EU bez dvostrukog rada mogao iskoristiti stručno znanje iz drugih dijelova svijeta.

Ključna mjera

⇒ *Komisija će **odmah** početi pripremati mrežu za sprečavanje na razini EU-a kako bi olakšala razmjenu najboljih primjera iz prakse i pružila potporu državama članicama u uvođenju **korisnih, strogo ocjenjivanih i učinkovitih** mjera za smanjenje seksualnog zlostavljanja djece u EU-u.*

6. Europski centar za sprečavanje i suzbijanje seksualnog zlostavljanja djece

Komisija će na temelju detaljne studije i procjene učinka početi raditi na mogućem osnivanju Europskog centra za sprečavanje i suzbijanje seksualnog zlostavljanja djece. Centar bi **pružao sveobuhvatnu potporu državama članicama** u borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece, **na internetu i izvan njega**, osiguravajući **koordinaciju** kako bi se maksimalno povećala učinkovita upotreba sredstava i **izbjegao dvostruki rad**.

Europski parlament u svojoj je **rezoluciji**⁶⁵ iz studenoga 2019. pozvao na osnivanje centra, a **države članice** u zaključcima Vijeća iz listopada 2019. naglasile su potrebu za **koordiniranim pristupom koji uključuje više dionika**⁶⁶. Centar bi se mogao nadovezati na dobru praksu i stečena iskustva iz **sličnih centara diljem svijeta**, kao što su Nacionalni centar za nestalu i iskorištavanu djecu (NCMEC) u SAD-u, kanadski Centar za zaštitu djece i australski Centar za borbu protiv iskorištavanja djece.

Da bi se osigurala **sveobuhvatna potpora** državama članicama u borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece i ovisno o daljnjoj procjeni, funkcije centra mogle bi obuhvaćati **tri područja**.

1. **Izvršavanje zakonodavstva:** Europol je ključni akter u borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece, osobito s pomoću analize i prosljeđivanja izvješća o zlostavljanju dobivenih od SAD-a. Na temelju Europolove uloge i iskustva centar bi mogao surađivati s tijelima za izvršavanje zakonodavstva u EU-u i u trećim zemljama kako bi osigurao da se žrtve što prije identificiraju, da im se pomogne te da se počinitelji privedu pravdi. Mogao bi podupirati države članice zaprimanjem prijava u vezi sa seksualnim zlostavljanjem djece u EU-u od poduzeća **koja nude svoje usluge u EU-u**, osigurati relevantnost takvih izvješća i proslijediti ih tijelima za izvršavanje zakonodavstva radi poduzimanja mjera. Centar bi mogao i podupirati poduzeća, primjerice održavanjem **jedinstvene baze podataka** u EU-u s poznatim materijalima koji sadržavaju seksualno zlostavljanje djece da bi se olakšalo njihovo otkrivanje u sustavima poduzeća, u skladu s pravilima EU-a o zaštiti podataka. Osim toga, centar bi mogao i podupirati tijela za izvršavanje zakonodavstva koordinacijom i olakšavanjem uklanjanja materijala koji sadržavaju seksualno zlostavljanje djece na internetu i koji su identificirani putem **dežurnih telefonskih linija**.

Centar bi mogao djelovati u skladu sa strogim mehanizmima kontrole da bi se osigurala **odgovornost i transparentnost**. Konkretno, centar bi pomagao da ne dođe do pogrešnog

⁶⁵ [Rezolucija o 30. obljetnici Konvencije UN-a o pravima djeteta](#) iz studenoga 2019.

⁶⁶ [Zaključci Vijeća o suzbijanju seksualnog zlostavljanja djece](#) iz listopada 2019.

uklanjanja ili zloupotrebe alata za pretraživanje radi prijavljivanja zakonitog sadržaja (uključujući zloupotrebu alata u drugu svrhu osim u svrhu borbe protiv seksualnog zlostavljanja djece) te bi **zaprimao pritužbe** korisnika koji smatraju da je njihov sadržaj greškom uklonjen. Odgovornost i transparentnost bit će glavni elementi zakonodavstva u iz ključnih mjera navedenih u 2. inicijativi.

2. **Sprečavanje:** nadovezujući se na rad mreže za sprečavanje Centar bi mogao poduprijeti države članice pri uvođenju **korisnih, strogo ocjenjivanih i učinkovitih** multidisciplinarnih mjera za smanjenje seksualnog zlostavljanja djece u EU-u, uzimajući u obzir različitu ranjivost djece ovisno o njihovoj dobi, spolu, razvoju i posebnim okolnostima. Time bi se mogla olakšati **koordinacija** radi pružanja potpore najučinkovitijoj upotrebi uloženi resursa i dostupnih stručnih znanja o sprečavanju diljem EU-a i **izbjeci dvostruki rad**. Centar za **povezivanje, razvoj i širenje istraživanja i stručnog znanja** mogao bi olakšati i poticati dijalog među svim relevantnim dionicima i pomoći u razvoju **najsuvremenijih istraživanja i znanja, uključujući bolje podatke**. Mogao bi i **davati informacije oblikovateljima politika** na nacionalnoj razini i na razini EU-a o nedostacima u sprečavanju i mogućim rješenjima za njihovo uklanjanje.
3. **Pomoć žrtvama:** centar bi mogao blisko surađivati s nacionalnim tijelima i globalnim stručnjacima da bi se osiguralo da **žrtve dobiju odgovarajuću i cjelovitu potporu**, kako je propisano Direktivom o seksualnom zlostavljanju djece i Direktivom o pravima⁶⁷ žrtava⁶⁸. Mogao bi raditi i na **razmjeni najboljih primjera iz prakse** u pogledu mjera zaštite za djecu žrtve. Osim toga, mogao bi poduprijeti države članice i **provoditi istraživanja** (npr. o kratkoročnim i dugoročnim učincima seksualnog zlostavljanja djece na žrtve) te tako u području pomoći i potpore žrtvama **pridonijeti politici koja se temelji na dokazima**, pri čemu bi **kao centar stručnog znanja** služio boljoj koordinaciji i izbjegavanju dvostrukog rada. Isto tako, centar bi mogao **pomoći žrtvama u uklanjanju njihovih slika i videozapisa** radi zaštite njihove privatnosti, među ostalim s pomoću **proaktivnog pretraživanja** materijala na internetu i obavješćivanjem poduzeća⁶⁹.

Centar bi mogao **objediniti sve inicijative** iz ove strategije omogućivanjem **djelotvornije suradnje** između javnih tijela (uključujući tijela za izvršavanje zakonodavstva), sektora i civilnog društva u EU-u i u svijetu te postati **referentni subjekt u EU-u za stručno znanje** u tom području.

- **Inicijative usmjerene na zakonodavstvo:** centar bi **stručnim znanjem mogao pomoći Komisiji** u njezinoj ulozi da pruža potporu državama članicama u provedbi Direktive o seksualnom zlostavljanju djece. To stručno znanje, koje bi se s vremenom povećalo s obzirom na to da centar nastavlja utvrđivati nedostatke i najbolje primjere iz prakse u EU-u i izvan njega, olakšalo bi Komisiji politiku **utemeljenu na dokazima** kojom bi se mogla osigurati ažuriranost zakonodavstva EU-a radi učinkovitog odgovora.

⁶⁷ [Direktiva 2012/29/EU](#) od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela, SL L 315, 14.11.2012. Tom se Direktivom posebne odredbe za žrtve seksualnog zlostavljanja djece iz Direktive o seksualnom zlostavljanju djece dopunjuju općim pravima žrtava.

⁶⁸ Kako bi osigurao dosljedan pristup politici EU-a o pravima žrtava, centar bi mogao surađivati i s platformom za prava žrtava uspostavljenom u okviru [Strategije EU-a o pravima žrtava \(2020.–2025.\)](#), COM(2020) 258 final.

⁶⁹ Centar bi se ujedno mogao zauzimati za djecu žrtve kako bi se osiguralo da se njihov glas čuje i uzme u obzir pri donošenju politika na razini EU-a i na nacionalnoj razini te bi mogao senzibilizirati javnost za prava djece i potrebe djece žrtava.

- **Inicijative usmjerene na suradnju i financiranje:** blisko surađujući s Komisijom i sličnim centrima u drugim zemljama i s Globalnim savezom WePROTECT kako bi se stalo na kraj seksualnom iskorištavanju djece, centar bi svim državama članicama mogao omogućiti **neposredan i centraliziran pristup najboljim primjerima iz prakse na svjetskoj razini** i osigurati da djeca diljem svijeta imaju koristi od dobre prakse EU-a. Centar bi mogao iskoristiti i rezultate **mreže za sprečavanje** i iskustva centara za sigurniji internet.

Komisija će blisko surađivati s Europskim parlamentom i državama članicama da bi **istražila različite mogućnosti provedbe**, uključujući prema potrebi **korištenje postojećih struktura** za funkcioniranje centra, s ciljem povećanja dodane vrijednosti, učinkovitosti i održivosti centra. Komisija će provesti **procjenu učinka** i u tu svrhu odmah pokrenuti studiju kako bi utvrdila najbolje daljnje korake, uključujući najbolje mehanizme financiranja i pravni oblik koji bi taj centar trebao imati.

Ključna mjera

⇒ *Komisija će odmah pokrenuti studiju za rad na osnivanju Europskog centra za sprečavanje i suzbijanje seksualnog zlostavljanja djece da bi se omogućio sveobuhvatan i učinkovit odgovor EU-a na seksualno zlostavljanje djece na internetu i izvan njega.*

7. Poticanje sektora da osigura zaštitu djece u svojim proizvodima

Pružatelji određenih internetskih usluga u **jedinstvenom su položaju da spriječe, otkriju i prijave** seksualno zlostavljanje djece koje se odvija upotrebom njihove infrastrukture ili usluga.

Trenutačno velik broj poduzeća dobrovoljno otkriva seksualno zlostavljanje djece. NCMEC je samo 2019. od tih poduzeća dobio gotovo **17 milijuna prijava** o seksualnom zlostavljanju djece⁷⁰. Te prijave ne uključuju samo slike i videozapise o zlostavljanju, nego i situacije koje predstavljaju **neposrednu opasnost za djecu** (npr. pojedinosti o dogovaranju susreta s ciljem fizičkog zlostavljanja djeteta ili prijetnje samoubojstvom djeteta nakon ucjene počinitelja). Te su prijave godinama imale **ključnu ulogu u spašavanju djece u EU-u od stalnog zlostavljanja**. Na primjer, dovele su do:

- spašavanja jedanaestero djece, od kojih su neka mlađa od dvije godine, koje je iskorištavala mreža zlostavljača u Švedskoj⁷¹,
- najveće pojedinačne operacije protiv seksualnog zlostavljanja djece u Danskoj⁷²,
- spašavanja devetogodišnje djevojčice u Rumunjskoj koju je otac zlostavljao više od godinu dana⁷³,
- spašavanja četverogodišnje djevojčice i njezina desetogodišnjeg brata u Njemačkoj, koje je zlostavljao otac⁷⁴,
- uhićenja počinitelja u Francuskoj koji je namamio stotinu djece da bi od njih dobio materijale koji sadržavaju seksualno zlostavljanje djece⁷⁵,

⁷⁰ Vidjeti [ovdje](#) popis poduzeća koja su 2019. podnosila prijave NCMEC-u i broj prijava koje je svako od njih podnijelo.

⁷¹ Švedski centar za borbu protiv kiberkriminaliteta SC3, švedska policija.

⁷² [2018 Internet Organised Crime Threat Assessment](#) (Procjena prijetnje organiziranog kriminala na internetu, 2018.), Europol, stranica 32.

⁷³ Za izvješća iz rumunjskih mediji vidjeti [ovdje](#) i [ovdje](#).

⁷⁴ Prema izvješću njemačke savezne policije (BKA).

- spašavanja dviju djevojčica u Češkoj, koje je zlostavljao 52-godišnji muškarac, koji je snimio zlostavljanje i distribuirao ga na internetu⁷⁶.

Nastojanja poduzeća da otkriju i prijave seksualno zlostavljanje djece **znatno se razlikuju**. Facebook je 2019. sam kao društvo poslao gotovo 16 milijuna prijava (94 % od ukupnog broja te godine), dok su druga društva sa sjedištem u SAD-u poslala manje od tisuću prijava, a neka manje od deset⁷⁷.

Prošle je godine Facebook najavio planove za automatsku provedbu **prolaznog šifriranja** u svojoj usluzi trenutačnog slanja poruka. Ako ne budu donesene popratne mjere, procjenjuje se da bi se time ukupni broj prijavljenih slučajeva seksualnog zlostavljanja djece u EU-u (i na globalnoj razini) mogao smanjiti za **više od polovine**⁷⁸ ili za **čak dvije trećine**⁷⁹ jer alati za otkrivanje koji se trenutačno upotrebljavaju ne funkcioniraju na komunikaciji s prolaznim šifriranjem.

S obzirom na ključnu ulogu koju određene internetske usluge imaju u distribuciji materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece te stvarnu i potencijalnu važnost tog sektora u borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece, bitno je da on **preuzme odgovornost** za zaštitu djece u svojim proizvodima u skladu s temeljnim pravima EU-a, uključujući privatnost i zaštitu osobnih podataka.

Komisija je 2020. počela podupirati aktivnosti sektora u borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu u okviru **internetskog foruma EU-a**. Forum, koji okuplja sve ministre unutarnjih poslova EU-a, visoke predstavnike velikih internetskih društava, Europski parlament i Europol, od 2015. služi kao model za uspješnu međusektorsku suradnju u borbi protiv terorističkih sadržaja na internetu te se sad proširio kako bi obuhvatio i seksualno zlostavljanje djece na internetu .

Osim što će nastaviti podupirati borbu protiv terorističkih sadržaja na internetu, internetski forum EU-a osigurat će **zajednički prostor za razmjenu najboljih primjera iz prakse i raspravu o izazovima** na koje privatni i javni akteri nailaze u borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu da bi se **povećalo uzajamno razumijevanje i pronašla zajednička rješenja**. To će omogućiti i **političku koordinaciju na visokoj razini** kako bi se maksimalno povećala učinkovitost i djelotvornost mjera diljem EU-a.

Jedna od posebnih inicijativa u okviru internetskog foruma EU-a 2020. jest priprema tehničkog **stručnog postupka** za mapiranje i procjenu mogućih rješenja kojima bi se poduzećima omogućilo **otkrivanje i prijavljivanje** seksualnog zlostavljanja djece u **elektroničkoj komunikaciji s prolaznim šifriranjem**, uz potpuno poštovanje temeljnih prava i bez stvaranja novih slabosti koje bi kriminalci mogli iskoristiti. Tehnički stručnjaci iz akademske zajednice, sektora, javnih tijela i organizacija civilnog društva ispitat će moguća rješenja usmjerena na uređaj, poslužitelj i protokol šifriranja kojima bi se mogla osigurati

⁷⁵ Prema izvješću francuske policije.

⁷⁶ Prema izvješću češke policije.

⁷⁷ Nacionalni centar za nestalu i iskorištavanu djecu, [2019 Reports by Electronic Service Providers](#) (Izvješća pružatelja elektroničkih usluga iz 2019.).

⁷⁸ Nacionalni centar za nestalu i zlostavljanu djecu, [End-to-end encryption: ignoring abuse won't stop it \(Prolazno šifriranje: zanemarivanje zlostavljanja neće ga zaustaviti\)](#).

⁷⁹ The New York Times, [An Explosion in Online Child Sex Abuse: What You Need to Know \(Eksplozija seksualnog zlostavljanja djece na internetu: Što trebate znati\)](#), 29.9.2019.

⁸⁰ [2019 Internet Organised Crime Threat Assessment](#) (Procjena prijetnje organiziranog kriminala na internetu, 2019.), Europol, stranica 34.

privatnost i sigurnost elektroničke komunikacije te zaštita djece od seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja.

Ključna mjera

⇒ U okviru **internetskog foruma EU-a** Komisija je pokrenula stručni postupak sa sektorom radi mapiranja i preliminarne procjene, **do kraja 2020.**, mogućih tehničkih rješenja za **otkrivanje i prijavljivanje seksualnog zlostavljanja djece u elektroničkoj komunikaciji s prolaznim šifriranjem** te za svladavanje **regulatornih i operativnih izazova i iskorištavanje mogućnosti u borbi protiv tih kaznenih djela.**

8. Suradnja više dionika za bolju zaštitu djece u cijelom svijetu

Seksualno zlostavljanje djece **globalna je stvarnost** u svim zemljama i društvenim skupinama, a događa se **na internetu i izvan njega**. Procjenjuje se da u bilo kojem trenutku diljem svijeta postoji više od **750 000 internetskih napasnika** koji na internetu razmjenjuju materijale koji sadržavaju seksualno zlostavljanje djece, prikazuju zlostavljanje djece uživo, ucjenjuju djecu da bi proizveli seksualni materijal ili mame djecu radi budućeg seksualnog zlostavljanja⁸¹.

Sljedeća karta prikazuje preuzimanje **uzorka** materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece u stvarnom vremenu na određeni dan⁸².

Postoje i dokazi da počinitelji **putuju u treće zemlje** u kojima zakonodavni okviri nisu toliko strogi ili su kapaciteti za izvršavanje zakonodavstva slabiji da bi počinili zlostavljanje bez straha od kaznenog proгона. Mogućnost da se od osoba koje počine seksualna kaznena djela

⁸¹ UN, Opća skupština, Vijeće za ljudska prava, [Izvjешće](#) posebne izvjestiteljice za prodaju djece, dječju prostituciju i dječju pornografiju, 13. srpnja 2009.

⁸² [Koalicija za spašavanje djece](#), preuzimanje uzorka materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece u stvarnom vremenu od 13. srpnja 2020. Različite boje točaka označavaju različite mreže s kojih je materijal preuzet.

protiv djece zahtijeva da se **registriraju** i ispunje određene uvjete koje je odredio sud ili probacijske službe nakon njihova puštanja iz zatvora ima važnu ulogu u zaštiti djece⁸³.

Komisija godinama **podupire globalna nastojanja** suradnjom više dionika⁸⁴ te je svjesna da je **potrebna mreža da se slomi mreža**. Primjer za to je **baza podataka ICSE** koju financira Komisija, a koja se nalazi u Interpolu. Sadržava više od 1,5 milijuna slika i videozapisa i pomogla je identificirati **20 000 žrtava diljem svijeta** zahvaljujući suradnji više od 60 zemalja (i Europolu) koje su s njom povezane⁸⁵. Komisija sufinancira i mrežu dežurnih telefonskih linija **INHOPE**⁸⁶ iz više od 40 zemalja kako bi se olakšalo uklanjanje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece na internetu koji je javnost anonimno prijavila⁸⁷. Komisija će i dalje podupirati globalno djelovanje tako što će financirati jačanje međunarodne suradnje. EU će nastaviti podupirati inicijativu EU-a i UN-a Spotlight⁸⁸ da bi se spriječili i uklonili svi oblici nasilja protiv žena i djevojčica u pet svjetskih regija⁸⁹.

Komisija je 2012. s nadležnim tijelima SAD-a osnovala Globalni savez protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu⁹⁰, koji je okupio 54 zemlje s ciljem poboljšanja zaštite žrtava, identifikacije i kaznenog progona počinitelja, informiranja i smanjenja dostupnosti materijala koji sadržavaju seksualno zlostavljanje djece na internetu. Ta se inicijativa spojila sa sličnom inicijativom iz Ujedinjene Kraljevine, WePROTECT, pokrenutom 2014., koja je povezala vlade sa sektorom i nevladinim organizacijama. Obje su se inicijative 2016. dogovorile da će udružiti snage i osnovati **Globalni savez WePROTECT** za iskorjenjivanje seksualnog iskorištavanja djece na internetu, koji trenutačno obuhvaća 97 vlada, 32 svjetska tehnološka poduzeća, 33 organizacije civilnog društva i međunarodne institucije te pet regionalnih organizacija⁹¹. Krajem 2019. organizacija je postala **neovisna pravna osoba** u obliku zaklade s ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Nizozemskoj.

Globalni savez WePROTECT potaknuo je zemlje da preuzmu više obveza za usklađeniji odgovor na globalnu borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece na temelju procjena globalnih prijetnji i modela nacionalnog odgovora. To je pridonijelo razumijevanju problema i pomoglo državama članicama u postavljanju ostvarivih praktičnih ciljeva.

⁸³ Vidjeti uvodnu izjavu 43. Direktive o seksualnom zlostavljanju djece (2011/93).

⁸⁴ Primjerice, [Savez za bolju zaštitu maloljetnika na internetu](#) okuplja Europsku komisiju, vodeća poduzeća u području IKT-a i medija, nevladine organizacije i UNICEF, a usmjeren je na jačanje položaja korisnika, unapređivanje suradnje i senzibiliziranje kako bi se poboljšalo internetsko okruženje za djecu i mlade.

⁸⁵ [Interpolova Međunarodna baza podataka o seksualnom iskorištavanju djece](#), svibanj 2019.

⁸⁶ Više od 20 godina, u okviru politike sigurnijeg interneta (vidjeti [Europsku strategiju za bolji internet za djecu](#), COM(2012) 196, stup 4.), EU podupire suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva, internetskog sektora i nevladinih organizacija u EU-u i na globalnoj razini da bi se suzbila ta kaznena djela, među ostalim financiranjem dežurnih telefonskih linija.

⁸⁷ Financijska sredstva Komisije za dežurne telefonske linije i središnju bazu podataka *hashtagova* „ICCAM” trenutačno se osiguravaju u okviru Instrumenta za povezivanje Europe; Komisija je predložila buduće financiranje u okviru programa Digitalna Europa. Dežurne telefonske linije analiziraju prijave i lokaciju pružatelja usluga smještaja na poslužitelju te prosljeđuju pojedinih o potvrđenom materijalu koji sadržava seksualno zlostavljanje djece relevantnom tijelu za izvršavanje zakonodavstva radi kaznene istrage i identifikacije žrtava te pružateljima usluga smještaja na poslužitelju radi uklanjanja sadržaja. Više informacija dostupno je [ovdje](#).

⁸⁸ Više informacija o inicijativi Spotlight dostupno je [ovdje](#).

⁸⁹ EU će surađivati i s organizacijama civilnog društva (Inicijativa udruženih snaga) u supsaharskoj Africi kako bi se smanjila razina nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja i zanemarivanja djece i adolescenata, osobito u zemljama koje su najviše pogođene bolešću COVID-19.

⁹⁰ Više informacija o Globalnom savezu za borbu protiv seksualnog zlostavljanja djece na internetu dostupno je [ovdje](#).

⁹¹ Podaci od 17. lipnja 2020. Više informacija o Globalnom savezu WePROTECT dostupno je [ovdje](#).

Komisija će i dalje kao članica **političkog odbora** s obzirom na svoj status **suosnivateljice** podupirati savez, među ostalim i financijski. Tako će Komisija moći **osigurati usklađenost** s globalnim inicijativama (posebno regulatornima), čime će se poduprijeti i ojačati učinkovitost mjera unutar EU-a jer će države članice imati pristup najboljim primjerima iz prakse na svjetskoj razini. Sudjelovanjem u političkom odboru Globalnog saveza WePROTECT Komisija aktivno pridonosi povećanju standarda za zaštitu djece, identifikaciju počinitelja i potporu djeci žrtvama diljem svijeta. Time se olakšava EU-ova razmjena najboljih primjera iz prakse s nacionalnim tijelima u trećim zemljama i potpora tim tijelima u provedbi međunarodnih standarda u internetskom prostoru (npr. za zaštitu djece) u skladu s Akcijskim planom EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020.–2024.⁹² Komisija godinama podupire tu vrstu globalne suradnje i smatra Globalni savez WePROTECT središnjom organizacijom za koordinaciju i racionalizaciju **globalnih** nastojanja i regulatornih poboljšanja te za postizanje djelotvornijega globalnog odgovora.

Ključna mjera

⇒ *Komisija će nastaviti pridonositi **podizanju globalnih standarda** za zaštitu djece od seksualnog zlostavljanja promicanjem suradnje koja uključuje više dionika preko **Globalnog saveza WePROTECT** i namjenskim financiranjem.*

SLJEDEĆI KORACI

Ova strategija predstavlja okvir za sveobuhvatan odgovor na sve veću prijetnju seksualnog zlostavljanja djece **na internetu i izvan njega**. Ona će biti referentni okvir za djelovanje EU-a u borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece za razdoblje **2020.–2025**. O njoj će se voditi računa u povezanim inicijativama Komisije, kao što je **strategija EU-a o pravima djeteta**, koje će biti donesene početkom 2021.

Komisija će sljedećih mjeseci i godina **blisko surađivati** s poduzećima, organizacijama civilnog društva, akademskom zajednicom, stručnjacima, istraživačima, tijelima za izvršavanje zakonodavstva i drugim javnim tijelima te drugim relevantnim dionicima u EU-u (uključujući Europski parlament i Vijeće) i globalno da bi se osiguralo **učinkovito razmatranje i provedba osam inicijativa predstavljenih u ovoj strategiji**.

Trebalo bi uvesti odgovarajući **pravni okvir** koji bi omogućio učinkovit odgovor relevantnih aktera, uključujući poduzeća, u pogledu istraga, sprečavanja i pomoći žrtvama.

Seksualno zlostavljanje djece složeno je pitanje koje iziskuje **maksimalnu suradnju** svih dionika koji moraju biti sposobni, voljni i spremni djelovati. Komisija će **učiniti sve što može** kako bi to osigurala jer se moraju **hitno poduzeti učinkovite mjere**.

Naša su djeca naša sadašnjost i naša budućnost. Komisija će i dalje upotrebljavati sve dostupne alate kako bi djeci osigurala **bezbriznu budućnost**.

⁹² Više informacija o Akcijskom planu EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020.–2024. dostupno je [ovdje](#).